

MENINGER

– Her har det skjedd svært mye som egentlig er en katastrofe

KULTURHUSLEDER: Rolf Meyer Tallaksen svarer her på Feddes leserinnlegg.

FOTO: ARKIV/KJETIL KARLSEN

Sjefen for kulturhuset, Rolf Meyer Tallaksen, er enig med Jan Ove Fedde i at det som skjer i Panprosjektet, er en katastrofe.

Lesernes mening: Jan Ove Fedde reagerer på siste vending i Pan prosjektet, og det med rette.

Her har det skjedd svært mye som egentlig er en katastrofe. Jeg som kulturhusleder er nedtynget av at selve tilbygget til Pan sprekker økonomisk så til de grader. I sakspapirene til politikerne kommer det fram, som også kommunedirektøren påpekte i Formannskapet nylig, at sceneinnredning, (og jeg vil legge til lydanlegg for konsert og lydanlegg for kino, samt stoler og amfi) faktisk holder budsjettet. Men på selve bygget går det helt galt.

Om jeg tok hardt i med min glede over det som nå vokser fram, til avisen tidligere, har jeg ikke tatt i noe som helst, når det gjelder budsjettet. Vi er et kommunalt foretak som leier og drifter kulturhuset. Kommunen eier bygget, og eier også all fornyelse og utvidelse. Så

i Panprosjektet er kommunen byggherre. Jeg har fulgt med som kinosjef og kulturhusleder, ikke minst at salen får de gode funksjoner til den ulike bruk, slik at man ikke investerer kraftig i noe som blir midlertidig og ikke funker.

Gratis

Det har vært viktig i planleggingen av Pan å knytte til seg god fagkompetanse på viktige felt.

Vi har en prisbelønt senior-konsulent som har vært med å designe *kinosalen* med amfi og siktlinjier for kinobildet, for å skape en god kinosal. Han har jobbet i Film & Kino i en mannsalder, og siden vi som de fleste kinoer er medlem der, har både han og hans etterfølger gitt oss gratistjenester inn i prosjektet.

Jeg har reist rundt på kinoer i Norge, men også i våre naboland, samt i London på ekskursjoner, alt dekket av stipend fra bransjen. Ved et kulturhus her i landet med et digitalt klanganlegg, ble det store utfordringer etter at anlegget var «tunet» inn. Dette skyldtes betydelig endringer i salen som ødela for grunnakustikken.

Anlegget fungerte ikke slik det skulle, for forutsetningene var endret, og man måtte til med omfattende rettinger og

justeringer. Jeg beklager min populistiske måte å fortelle dette på i nylige avisinnlegg, at «det ikke må slås inn en spiker» etter innstillinger. En korrekt måte ville være å si at «man må ikke gjøre installasjoner og større endringer i salen etter «inntuning» av klanganlegget, da dette kan endre grunnakustikken (som er dempet), slik at anlegget ikke fungerer slik det er tenkt.

Amatør

Fedde har ganske mye rett når han bruker ordet *amatør*. Det kan *bety den som elsker sitt fag*, men som gjerne ikke er profesjonell. Innenfor digital akustikk er jeg overhodet ikke fagperson, men er veldig engasjert av det. Jeg har derimot musikalsk kompetanse med fire års høyere utdanning i musikk, i tillegg til master ledelse. Jeg har utøvd musikk hele mitt yrkesaktive liv, vært, og er fortsatt dirigent for større og mindre oppsetninger. Så der kan jeg litt.

I tillegg til nevnte profesjonell kompetanse på kino, har det i Pan vært engasjert en dyktig akustiker til Pan, som har erfaring med klanganlegg, som har veiledet og spart kulturhusnorge for enorme summer med å bygge rommene riktig første gang. At han har gjort operaen og Kilden og en

rekke store og små kulturhus rundt i landet, vitner om god innsikt i faget. Det ville være galskap å bruke så mye penger på digital akustikk, hvis det ble et middelmådig, halvveis resultat på grunn av amatører på feltet, slik som meg. (Det var forresten knapt å oppdrive andre akustikere med erfaring på dette området). Vår akustiker har stålkontroll på om det skulle komme inn en håndverker med stålspiker i lomma, ja faktisk har han grundige grafer for hvordan rommet beholder dempingen, både med og uten folk i salen. Uten en person i stolen, demper stolen, med en person i stolen, demper personen. Det er inspirerende med dyktige folk. Spiker i lommen er ikke grundig undersøkt.

Det kan se ut som Fedde forveksler klanganlegg med høytalere hvor det pøses ut lyd, enten på cruiseskip eller i andre lokaler. Slik er det helt naturlig å tenke. Når noen synger eller spiller på scenen hvor det er klanganlegg, høres ikke «musikklyden» i klanghøytalerne. Men man oppfatter en klang av et stort rom, et virtuelt større rom, som gjør at lyden bæres akustisk ut til publikum. Dra til Fosnavåg kulturhus, til Kongsberg Musikkteater, eller til Baroniet i Rosendal og hør og bli inspirert.

Et bilstereoanlegg fra en Porsche kan sikkert gi grom lyd i en sal, det er vanskelig for en amatør å vite. Men amatøren vet at da snakker vi ikke om akustisk musikk, men høyttalermusikk. Jeg har stor forståelse for at dette kan være litt tricky å skjønne for alle og enhver. Kanskje det akkurat er på sin plass med en slik forklaring her?

Enig

Hvem kommunen for øvrig bruker til sine byggeprosjekter, må kommunen selv svare ut.

Jeg er hjertens enig at her kunne ting vært gjort annerledes, og jeg er igjen enig med kommunedirektøren, at det som har skjedd med byggekostnadene på Pan må granskes og organiseringen evalueres, slik at man kommer til bunns og tar lærdom av uheldige måter å gjøre ting på.

Du sier vel møtt i Pan salen om den blir ferdig. Jeg sier, en stor flokk kulturaktører i byen og omegn gleder seg til å slippe inn. Jeg håper de gjør det, og går beriket ut. Det hadde ellers vært nice å prate litt grom lyd fra både Porschehøytalere og klanghøytalere med deg, Fedde. Jeg har alltid kaffen klar og treffer deg gjerne. Så kan vi sammen skrive i avisa ...

Rolf Meyer Tallaksen